

Oppgave 1 (Teller 35 %)

Her ser du regnskapet til bedriften Næringsmiddel AS.

RESULTAT (TALL I 1000)	2023	2022
DRIFTSINNTEKTER	22190	20757
VAREFORBRUK	12276	11097
LØNN	5067	4753
DRIFTS KOSTNADER ANDRE	2732	2667
AVSKRIVNING	392	468
DRIFTSRESULTAT	1723	1772
FINANSINNTEKTER	1	0
FINANSKOSTNAD	22	12
RESULTAT FØR SKATT	1702	1760
SKATT ORDINÆRT RESULTAT	375	389
ORDINÆRT RESULTAT/ÅRSRESULTAT	1327	1371
BALANSE	2023	2022
FAST EIENDOM	967	1177
MASKINER	535	717
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER	96	146
SUM ANLEGGSMIDLER	1598	2040
VARELAGER	2506	2215
KUNDEFORDRINGER	1076	682
ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER	66	73
KASSEBEHOLDNING	2084	1789
SUM OMLØPSMIDLER	5732	4759
SUM EIENDELER	7330	6799
INNSKUTT EGENKAPITAL	100	100
OPPTJENT EGENKAPITAL	1589	1630
SUM EGENKAPITAL	1689	1730
SUM LANGSIKTIG GJELD	15	26
ANNEN KORTSIKTIG GJELD	3977	3602
LEVERANDØRGJELD	1144	1033
SKYLDIGE OFFENTLIGE AVGIFTER	505	408
SUM KORTSIKTIG GJELD	5626	5043
SUM GJELD	5641	5069
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	7330	6799

1. Hva er totalkapitalrentabiliteten for 2023?
SVAR: $((1702+22)/((6799+7330)/2)) * 100 = 24,40 \%$
2. Hva er egenkapitalrentabilitet for 2023?
SVAR: $(1702 / ((1730 + 1689) / 2)) = 99,56 \%$ (Evt. 77,63 %)
3. Hva er likviditetsgrad 1 for 2023?
SVAR: $5732 / 5626 = 1,02$
4. Hva er likviditetsgrad 2 for 2023?
SVAR: $(5732 - 2506) / 5626 = 0,57$
5. Hvor stor er arbeidskapitalen for 2023?
SVAR: $5732 - 5626 = 106\,000$
6. Hva er egenkapitalandelen
SVAR: 2022: $(1730 / 6799) * 100 = 25,44 \%$. 2023: $(1689 / 7330) * 100 = 23,04 \%$

NB! Du skal nå svare på et spørsmål om en annen bedrift.

Denne bedriften, Sukkertøy AS, har eiendeler til en verdi av kr. 4 000 000,- Av dette er 50 % anleggsmidler. Egenkapitalen er kr. 1 000 000, og den langsiktige gjelden er på kr 500 000.

7. Hvor stor er den kortsiktige gjelden?
SVAR: $4\,000\,000 - 1\,000\,000 - 500\,000 = 2\,500\,000$

Oppgave 2 (Teller 23 %)

En industribedrift har fire avdelinger; Materialavdeling, tilvirkningsavdeling I, tilvirkningsavdeling II og salgs- og administrasjonsavdeling. De bruker tilleggskalkulasjon ved prissetting og har i en normalperiode registrert følgende tall:

Direkte materialer, materialavdeling	kr	9 000 000
Direkte lønn tilvirkningsavdeling I	«	15 000 000
Direkte lønn tilvirkningsavdeling. II	«	12 000 000
Indirekte kostnader materialavdelingen	«	2 700 000
Indirekte kostnader tilvirkningsavdeling I	«	3 900 000
Indirekte kostnader tilvirkningsavdeling II	«	2 640 000
Indirekte kostnader salgs- og adm. avdelingen	«	9 048 000

- a) Regn ut tilleggssatsene. Fordelingsgrunnlaget for de indirekte kostnadene, er de direkte kostnadene i avdelingene. I salgs og administrasjonsavdelingen er fordelingsgrunnlaget tilvirkningskost. Kun prosenttillegg skal benyttes. (Teller 12 %)

SVAR:

Material avdelingen	$(2\,700\,000/9\,000\,000) * 100 = 30\%$
TVA I	$(3\,900\,000/15\,000\,000) * 100 = 26\%$
TVA II	$(2\,640\,000/12\,000\,000) * 100 = 22\%$

Tilvirkningskostnad:

Direkte kostnader: $(9\,000\,000 + 15\,000\,000 + 12\,000\,000) = 36\,000\,000$

Indirekte kostnader: $(2\,700\,000 + 3\,900\,000 + 2\,640\,000) = 9\,240\,000$

Sum tilvirkningskost $36\,000\,000 + 9\,240\,000 = 45\,240\,000$

Tilleggssats, salg og administrasjonsavdelingen:

$(9\,048\,000/45\,240\,000) * 100 = 20\%$

Bedriften jobber med en forespørsel fra en kunde. Det er utarbeidet følgende oversikt over direkte kostnader knyttet til ordren:

Direkte materialer, materialavdelingen	kr. 185 500
Direkte lønn, tilvirkningsavdeling I	kr. 312 500
Direkte lønn, tilvirkningsavdeling II	kr. 250 000
Bedriften ønsker et fortjenestepåslag på 15%	

1. Hva er ordrens selvkost? (Teller 7 %)

SVAR: $185\,500 + 55\,650 + 312\,500 + 81\,250 + 250\,000 + 55\,000 = 939\,900 + 187\,980 = 1\,127\,880$

2. Hva er ordrens pris eksklusive merverdiavgift? (Teller 4 %)

SVAR: $1\,297\,062 (1\,127\,880 * 1,15)$

Oppgave 3 (Teller 42 %)

Bedriften Alfa AS, som produserer bare ett produkt, har følgende regnskapstall for 2023: (Rund av til nærmeste hele tall)

Inntekt (TI):	kr 120 000
Variable kostnader (VK):	kr 55 500
Faste kostnader (FK):	kr 60 000

1. Hva er dekningsbidraget (i kroner) i Alfa AS? (Teller 4 %)

SVAR: $120\,000 - 55\,500 = 64\,500$

2. Hva er dekningsgraden i Alfa AS? (Teller 4 %)

SVAR: $(64\,500 / 120\,000) * 100 = 53,75\%$

3. Bedriften Alfa AS solgte 150 enheter av produktet i 2023. Hva var prisen per enhet av produktet? (Teller 4 %)

SVAR: $120\,000 / 150 = 800$

4. Hva var den variable enhetskostnaden i 2023 for Alfa AS sitt produkt? (Teller 4 %)

SVAR: $55\,500 / 150 = 370$

5. Hva ble årets resultat før skatt i Alfa AS? (Teller 4 %)

SVAR: $64\,500 - 60\,000 = 4\,500$

6. Hvor mange enheter må bedriften Alfa AS selge for å ikke tape penger? (Hva er nullpunktet i antall enheter?) (Teller 4 %)

SVAR: $DB/enhet = Pris - VEK = 800 - 370 = 430$. $DP \text{ (i enheter)} = 60\,000 / 430 = 140 \text{ enheter}$

7. Bedriften Alfa AS har i dag ledig produksjonskapasitet på 50 enheter (maks produksjonskapasitet er 200 enheter). Bedriften får en forespørsel fra et tysk selskap som vil kjøpe 25 enheter. Det tyske selskapet tilbyr en pris på kr. 500 per enhet. Dekningsgraden for ordren er beregnet til 30%

Bør bedriften akseptere denne forespørselen (ordren)? Begrunn ditt syn. (Teller 4 %)

SVAR:

Kalkylen for spesialordren:

Spesialordre	25
Pris	500
VEK	350
DB pr. enhet	150
Totalt DB	3 750

Ja. Bedriften bør akseptere ordren.

8. En annen bedrift, Beta AS, har disse tallene:

Inntekt (TI):	kr 125 000
Variable kostnader (VK):	kr 56 000
Faste kostnader (FK):	kr 63 000

Bedriftens ledelse var ikke fornøyd med årets resultat. Markedssjefen tror at prisen er for høy, og at bedriften vil kunne øke salget betydelig dersom de reduserer prisen.

Markedssjefen presenterer dette alternativet:

Redusere prisen med 7% - dette regner man med kan øke salget med 14%. For å få dette til, må man gjennomføre en markeds kampanje til kr. 5 000. En regner også med at man kan forhandle frem en reduksjon i variabel enhetskostnad med 3%.

Vil du anbefale Beta AS å senke prisen? (Teller 4 %)

	Opprinnelig	Ny kalkyle	
TI	125 000	$* 0,93 * 1,14$	= 132 525
-VK	56 000	$* 0,97 * 1,14$	= 61 925
DB	69 000		70 600
- FK	63 000	+ 5 000	68 000
Resultat	6 000		2 600

Nei. Det anbefales ikke.

9. En virksomhet startet opp i mai 2018. Bruttolønnen for mai utgjør kr 2 500 000. Skattetrekket er på kr 1 000 000. Kontoene man har til disposisjon i forbindelse med registrering av lønnsbilaget er: 1950 Skattetrekk, 2380 Kassekreditt, 2600 Skattetrekk, 2770 Skyldig arbeidsgiveravgift, 2780 Påløpt arbeidsgiveravgift, 2940 Påløpt ferielønn, 5000 Lønn, 5180 Ferielønn og 5400 Arbeidsgiveravgift.
- a) Gjør de registreringer som følger av lønnsbilaget, når bedriften gjør hva den skal gjøre, herunder sørge for fortløpende registrering av kostnadene etter hvert som de oppstår. Satsene bedriften benytter er 12 % feriepenger og 14,1 % arbeidsgiveravgift. (Teller 6 %)
 - b) Når lønnskostnadene presenteres i resultatoppstillingen, inkluderes arbeidsgiveravgift og feriepenger. Hvor store var lønnskostnadene i mai beregnet på denne måten, og hva utgjorde utbetalt lønn i mai? (Teller 2 %)
 - c) Når skal mva., arbeidsgiveravgift og skattetrekk for 4.termin betales? (Teller 2 %)

SVAR:

Beregninger:

a)

Bruttolønn: kr 2 500 000 (D 5000)

Skattetrekk: ” 1 000 000 (K 2600)

Utbetalt kr 1 500 000 (K 2380)

Skyldig arbeidsgiveravgift for perioden:

$\text{kr } 2\,500\,000 \times 14,1\% = \text{kr } 352\,500$ (D 5400 K 2770).

Påløpne feriepenger: $\text{kr } 2\,500\,000 \times 12\% = \text{kr } 300\,000$ (D 5180 K 2940).

Påløpt arbeidsgiveravgift: $\text{kr } 300\,000 \times 14,1\% = \text{kr } 42\,300$ (D 5400 K 2780).

Skattetrekk inn på egen bankkonto, kr 1 000 000 (D 1950 K 2380).

b)

SVAR:

Lønnskostnader totalt i mai: $2\,500\,000 + 352\,500 + 300\,000 + 42\,300 = 3\,194\,800$.

Utbetalt lønn til de ansatte utgjorde kr 1 500 000.

c) MVA: 10.oktober. Arb.g.avg. og skattetrekk: 15.september.